

1 o., A. Oprea 1 o., El. Em. și A. Ciumpe 6 o., V. Marele 1 o., V. Maugra 1 o., V. Radu 1 o., L. Triff 1 o., A. Seremi 1 o., Ch. Sima 3 o., E. Fridetzky 1 o., V. Pap 9 o.; domnii: dr. I. Ciordaș 1 o., dr. C. Pavel 1 o., V. Kerezei 1 o., R. Pap 1 o.; câteva femei din Negru prin dna V. Ardelean 6 o., câteva femei din Petrani prin dl. A. Antal 12 o., Vet. Plaștin 2 o.; elevele preparandiei din Gherla 17 o.; cl. I, II, III, IV dela școala civ. gr.-cat. de fete din Beiuș 9 o., Scumpa Ciordaș 2 o., Ovid Ciordaș 2 o., Viorica Țiț 1 o., Steluța Vostinar 1 o., I. și E. Bollitzer 4 o.

Tuturor acestor persoane marimonioase li-se exprimă pe calea aceasta cea mai profundă mulțumită și recunoștință din partea comitetului de dame, compus din doamnele: vād. A. Antal, B. Gera, E. D. Ștefanica, Marta Iepure, V. dr. Ciordaș și Elisa dr. Pavel. Iar comitetului de dame, care a pornit această frumoasă mișcare în favorul orfelinatului (una dând ideea, alta tradițiile și poziția ei socială glorioasă, alta încurajarea de lipsă la început și toate stăruința la săvârșirea unei fapte bune), și care comitet mai are și meritul excepțional de a-se fi îngrijit ca suma de 1250 cor. pentru cele 1250 bilete de tombolă să se întregască la 2000 cor. din suprasolviri și oferte benevole, — acestui ilustru comitet de dame, dar în deosebi dnei M. Iepure, care a deschis tombola cu un emoționant discurs și dnei E. dr. Pavel, care încă a ostenit foarte mult, subsemnatul își ține de sfântă datorință a-le aduce sincerile sale omagii nu numai în numele său, ci mai ales în numele acelor orfani mititei, cari nu pot să le exprime adâncă lor grațitudine, dar roagă pe bunul Dumnezeu să le răsplătească din comoara cea neseacă a bunurilor sale cerești. Fie încredințate damele din Beiuș, că fapte frumoase ca aceasta și altele ca acestea, cari

li-s'au revocat în memorie cu prilejul acelei tombole vor aduce atâta strălucire numelui lor, încât străinii întimpinând vre-o damă de-a noastră, vor zice: „Să ne ridicăm cu respect pălăria înaintea ei! E o damă română din Beiuș!“

Prof. I. Georgescu.

Papa nu crede de potrivit să mijlocească acum pacea. Ententa n-ue aplicată să trateze despre pace.

— „Corriere dela Sera“ este informat din cercuri competente ale Vaticanului, că prințul Bülow, în decursul petrecerii în Șvizzera a făcut demersuri cu iezuiții la Papa pentru mijlocirea păcii. După ziarul amintit Papa ține de nepotrivite actualele împrejurări pentru mijlocirea păcii, de aceea nici nu s'a angajat deocamdată la realizarea ei.

Ambasadorii Angliei și Franței în America au comunicat prezidentului Wilson, că statele ententei nu sunt aplicate să pertracteze cu Wilson despre încheierea războiului și tratativele de pace.

Orfelinatul din Sibiu, — cum am anunțat în numărul trecut a atins cifra de jumătate milion coroane.

„Telegraful român,“ luând act de acest avânt deosebit de înălțător, scrie, la loc de frunțe:

„Au urmat apoi subscrierile și ofertele peste așteptare. A scris Părintele Episcop al Aradului Ioan I. Papp 5000 de coroane, familia Meșianu 3000 coroane, Dr. Ioan Mihu 3000 coroane, și toți fruntașii vieții noastre publice câte 1000 și câte 500 coroane, iar institutele de credit, din votele de binefacere, sume considerabile, pe când Brașovenii, cu darul de 100,000 coroane, cum și Săliștenii, cu colecta de 30,000 coroane, s'au în-

trecut pe sine, ținând seamă de cuvintele sîntei scripturi: „Milostenia izbăvește din moarte“.

Un exemplu frumos ne-au dat și preoții noștri militari, colectând dela soldați sume frumoase, între cari vrednică de amintire este colecta distinsului nostru preot Traian Petrișor, care a colectat dela soldații din regimentul de infanterie numărul 64 suma de 6200 coroane.

Cel mai prețios serviciu ni l'a făcut presa noastră, care a colectat sume considerabile, depozitate la bănci, cu cari avem azi în număr și oferte cam 520,000 coroane, un capital, care ne garantează un venit de 20—25,000 coroane la an, și astfel cuvântul trup s'a făcut, orfelinatul se va înființa...“

Orfelinatul din Blaj.

— Comunicatul comitetului central executiv. —

Trecând cu lista de azi pragul celei de-a treia sută de mii, încreștăm acest dat cu multă mângâiere pentru frumoasele sume ce au intrat până azi, și cu deplină încredere, că noua sută de mii va fi de acum mult mai curând laolaltă, deschizând alte și alte porți de sute de mii, până vom avea întreag milionul dorit. Da milionul întreag! Pentru că această sumă nu este rodul unei fantazii optimiste, oricum — poate li-se pare unora — lozinca unui viu spirit de propagandă, ci o nădejde întemeiată pe realitate. Dacă din abia 50 de parohii (35 din arhidieceză, 10 dela Gherla și 5 dela Oradea-mare)

FOIȚA.

Discursul doamnei Marta Iepure rostit la serbarea împreună cu tombola damelor din Beiuș, în Dumineca Tomi a. c. *)

Ilustre doamne ale comitetului!
Mult Onorați oaspeți! Dragi copii!

Când îmi ridic cuvântul să vă rostesc mulțumită pentru sprijinirea atât de calduroasă a întreprinderii noastre modeste, Vă grăiesc cu graiul acelor orfani, a căror tată s'a depărtat pe câmpul de luptă, să ne apere patria și a murit moarte de erou lăsându-și vetrele și familiile lor orfane. Sărmanii lor copii zilnic aleargă la fiecare șgomot la geam și la porțița dela stradă să întimpină pe bunul lor părinte, cum îl întimpină și de altă dată când venea acasă de pe o cale mai îndelungată. Dar acum nu sosește tata mult dorit, să-i stringă în brațe, să-i desmerde cu sărutări. Ei, bieții, nu știu, că de astădată s'a dus tatica pe calea, din care nu mai este reîntoarcere. Tot mereu întreabă pe mama lor îndurerată: „Mamică, oare când va veni tata din resbel?“

*) Acest discurs, îndreptându-se către un public mixt (cărțurari și țărani, funcționari și industriași, dar mai ales mame și copii) a trebuit să țină seamă de împrejurări. Nizuința distinsei cuvântătoare a fost a înmuia inimile și a deștepta în toți ascultătorii interes față de cauza sfântă a orfanilor noștri. N. R.

Și dânsa rămâne mută, impetrită de durere; cu ochii scăldați în lacrimi, înzadar caută cuvinte să le dea durerosul răspuns, durerea îi oprește graiul. Acești orfani și-au pierdut, nu numai pe bunul lor părinte, ci și-au pierdut cei mai mulți și vatra părințească, acumă în frageda lor copilărie, când au avut mai mare lipsă de căldura, de focul acestei pietre. Dragi copii! Acești frați orfani ai voștri nu mai pot rosti cuvintele pline de farmec: „Noi mergem acasă!“ Bine știți cât farmec, câtă iubire, câtă fericire cuprinde în sine acest cuvânt: „acasă“. Voi ne-ați putea spune prin cuvinte mai vii, câtă amărăciune vă cuprinde sufletul la începutul anului școlastic, când plecați de acasă și vă luați rămas bun dela vatra părințească și dela iubirii voștri — deși acest adio vi-l luați numai pe câteva luni. — Puteți dară pricepe durerea nemărginită a fraților voștri orfani, cari se despărțesc pentru totdeauna de căsuța lor din deal, unde de fiecare colțisor li leagă dulci suveniruri din copilărie! Voi a-ți putea spune prin cuvinte mai vii, câtă fericire vă cuprinde sufletul la sfârșitul anului școlastic, când puteți zice: „peste câteva zile vom merge acasă!“ Cât de nefericiți sunt deci acei frați orfani ai voștri, cari în viața lor nu mai pot rosti aceste cuvinte: „Noi mergem acasă!“ Ei au pierdut ce-au avut mai scump în viață — pe tatăl lor și vatra părințească. Și oare putere-am noi restitui aceste pierderi? Tata, care zace sub glie, nu-l mai putem

recăștiga! Iubirea de tată e îngropată în peptul rece din mormântul dela Doberdo, din Galiția ori de pe alte fronturi. Și oare putele-am noi vrăji vatra părințească? Să-i ducem în palate pe acești nefericiți copii și ei nu se vor afla așa de bine ca în colibuțele lor, unde poate au mâncat numai cojițe uscate, unde toate mobilatura lor a fost o masă primitivă și câteva lavițe lipite de pereți. Dar cojițele lor au fost indulcite, mobilatura sărăcăcioasă a fost într'aurită de farmecul iubirii de părinți, frați și surori. Li putem duce în grădini minunate, cu fântâni săritoare, cu plante exotice și cu fel de fel de flori, cari de cari mai frumoase dar acelea nu le vor fi așa de dragi, ca părăușul, ce curgea sub fereastra în care se spălau ei în fiecare zi des de dimineață și primeau pescuții arginții; — nu le vor procura atâta bucurie, ca sălcile din ograda lor, din cari își făceau sbiciu și flueraș, iar de puteau rupe o erengută mărișoară, călăreau pe ea toată ziua. Li putem duce în regiuni cât de pitorești, dar câmpul din capătul satului, — unde se jucau acești orfani, când trăiau și ei zile mai fericite — cu mielușei, fugeau după fluturași; iar sorioarele lor culegeau floricele și le legau în buchetașe să le pună la brâu, ori își împleteau din ele cununite, ca să-și împodobească coșițele — nu-l vor uita niciodată. Și unde i-ai putea duce să afle dămbrava, din care culegeau ei alune, fragi și mure? Când vor mai fi așa fericiti, cum au fost când veneau cătră casă cu corfițele pline și cântau de-a lungul străzilor de răsună tot satul. Putere omenească nu le mai poate vrăji aceste bucurii, nu le mai poate suplini aceste bunuri pierdute. (Va urma.)

averea bieților noștri orfani s'a ridicat unde este, restul parohiilor din întreagă provincia noastră mitropolitană, cari sunt peste 1400, fără îndoială vor mai putea face de patru ori pe atâta. Acesta-i temeiul, la care dacă mai adaugem ca o altă realitate: însuflețirea sfântă cu care este îmbrățișată întreagă chestiunea, ar trebui să fim adevărate Casandre, pentruca cineva să se mai îndoiască în puterea de viață a acestei mișcări.

Sus deci inimile și cu Dumnezeu înainte!

*

Colectele mai noue, cari prin frumoasele lor sume ne întăresc așa de mult nădejile exprimate mai sus, sunt următoarele:

1. *Colecta pâr. Elie Magda și a învățătorului Aurel Pop între credincioșii din Șard: 1862-20 în bani. Iar în naturalii s'au colectat prin doamnele Rozica Magda și Lucreția Pop: 41 ștergare, 31 batiste, 22 fețe de perină, 14 cămeși, 10 lepedee de pânză, 10 lepedee de lână, 5 perini, 5 p. iamene, 4 laibere de pânură, 3 merindări, 2 hăinițe, 2 străjace, 2 p. ciorapi, 2 măsărițe și 1 cârpă de cap, toate în preț de 890-90. Colecta întrașagă face deci 2,753 10 cor.*

Elie Magda paroh cu soția Rozica n. Suci 300—
Ioan Dumitrean învăț. penz. cu soția Lucreția 100—
Aurel Pop inv. cu soția Lucreția 100—
Nicolae Zgăia econ. cu soția Fica 100—
Ionuț Dumitrean l. Moise econ. cu soția Maria 100—
Anghel și Lucreția Păcurariu 70—
Dumitru și Milidoria Milaciu 50—;
George și Domnica Radu 40—; *Viorica, Tuia și Tiți Pop, Nicolae și Saveta Barbu* câte 30—; Ioan Crișan, Teofil Dumitrean și Sanflora, Vasile și Saveta Tuțuiian, Florian și Lucreția Pop, Ioan Turlea Luț cu Raveca, Simion și Raveca Radu, George și Raveca Milaciu l. Nic., Traian și Salomia Anghel, Petru și Marta Dumitrean, Petru și Paraschiva Trif, Ilie și Ana Muntean l. Gerasim, Anghel și Saveta Luca, câte 20—; vād. Sanflora Ciobota, Dionisie și Lucreția Onea, Iuliu și Ludovica Pop, Anghel și Victoria Dumitrean câte 15—; Corneliu Meteș cu soția, vād. Saveta Radu, Sam. Anghel, Silviu Meteș cu s., Gh. German cu Sofron Gușat, Io. Măhăra l. Sim. cu s., Rom. Brișcaș cu s., Sebastian Nana cu s., Nic. Meteș cu s., Ilie Crișan cu s., Silvestru Popa cu s., Petru Pop cu Ana, Ier. Măhăra cu Ana, Sim. Tuțuiian cu Lina, Io. Dobra cu Lucr., Anghel Tat cu Rav., Vas. Anghel cu Floarea, Tod. Creivian cu Parasch., Gh. Onea cu Let., Io. Tuțuiian l. Nic. cu Lina, Filimon Cristea cu Rav., vād. Oana Beldean, vād. Valeria Radeș, Izidor Muntean cu Ma., Corn. Dumitrean cu Marișca, Io. Zgăia cu Sav., Ilie Milaciu cu Rav., Ilie Dumitrean cu Euf., Anghel Cetean cu Sanflora, Ilie Paul cu Rav., Petru și Adrian Zgăia, Ioan Nana cu Flor., Oct. Gușat cu Ana, Io. Milaciu cu Sav., Gh. Tuțuiian cu Zinca și Iustin Pop cu Ma. câte 10—; Ilie Păcurariu Pilu și Seb. Luca cu Rav., câte 8—; Aur. Meteș, Io. Ruța, Izidor Ciobota, Nic. Turlea l. Lazar și Gh. Milaciu l. Ioan câte 6—; Ionuț Crișan, Traian Radu, Nic. Colcer, vād. Euf. Popescu, vād. Ana Beldean, Vas. Păcurar l. Angh., Tr. Șerban, Virgil Șerban, Io. și Ileana Trif, vād. Sofia Dumitrean, Pav. Baic, Io. Tuțuiian l. Vas., Oct. Brișcaș, Ilie

Roșu, Anghel Muntean l. Io., Angh. Cetean, Io. Meteș, Io. și Sav. Florea l. Nic., Sim. Tomuș, Io. Duna, vād. Raveca Radu, Vas. Meteș și Solomon Tat câte 5—; Sim. Păcurariu, Nic. Popa, Domițian Brișcaș, Moise Duna și Decebal Nana câte 4—; Achim Turlea, vād. Rav. Bărlăntan l. Angh., Sam. Colcer, Angh. Colcer, Dum. Rămbea, Mih. Ciobota și Angh. Meteș câte 3—; apoi alți 40 de contribuenți restul de 70-20.

Naturalii au dat: Sav. Milaciu preț de 30—; Rozica Magda preoteasă, Lucreția Pop și Sav. Barbu preț de câte 28—; Lucreția Pop soție de inv. pr. de 25—; Ma. Păcurar pr. de 24—; Rav. Paul, Ileana Popa, Aurelia Colceriu, Sanflora Luca și Mărina Radu pr. de câte 20—; Livia Milaciu pr. de 19—; Rav. Dumitrean, Tița Radu, Ver. Crișan și Letiția Pop pr. de câte 18—; Lucreția Păcurar pr. de 15—; Ana Dumitrean, Ludov. Pop, Rav. Radu și Ana Radu pr. de câte 14—; Lina Tuțuiian, Lucr. Onea, Sav. Tuțuiian, Ma. Dumitrean, Sanflora Gușat, vād. Samfl. Ciobota, Fica Zgăia și Domn. Radu pr. de câte 12—; Samfl. Măhăra pr. de 11—; Marta Duna, Viet. Prața, Virg. Creivean, Par. Păcurar. Par. Popa și vād. Rav. Luca pr. de câte 10—; Floare Brișcaș pr. de 9-40; Samfl. Turlea și Ma. Dumitrean pr. de câte 9-30; Oana Beldian, Ilea. Lucașiu și Ma. German pr. de câte 9—; Iul. Barbu și vād. Ana Beldian pr. de câte 8—; Liv. Vlăduț, Par. Creivean, Lucr. Luca, Par. Trif, Floarea Sidor și vād. Val. Radeș pr. de câte 7—; Lina Gușat, Mar. Muntean, Lucr. Pop l. Fl., Sav. Ciobota, vād. Sav. Radu și Ma. Dumitrean pr. de câte 6—; Samfl. Bărbăș, Sav. Onea și Rus. Ruța pr. de câte 5—; apoi alte 39 contribuente au dat restul în preț de 134-90.

2. *Colecta dlui Dr. Octavian Blășian medic între cunoscuții săi din Râmnicu-sărat (România): 1,020— cor.*

Dr. Octavian Blășian, medic 250—
Dr. G. Dobrean, medic 100—
Const. Vrâncean, mare propr. 100—
Const. G. Lupescu, „ „ 100—

Doșoara Dacia Iteanu, Alexandru Iteanu farmacist și Iosif T. Orovean proprietar câte 50—; George T. Zernoveanu mare proprietar, Sever N. Tipeiu președinte de tribunal, Menelas Chircu mare proprietar și C. Iorgulescu mare proprietar câte 40—; Rudolf Orghidan agronom, Alex. Orășanu mare proprietar, Vintila I. Papp profesor, I. Emandi avocat, Iancu Mihăescu ajutor de primar și Alex. Nica primar câte 20—; Dr. D. Zernoveanu medic și Eugen Cioranu director de bancă câte 10—.

3. *Colecta pâr. profesor Dr. Iuliu Hosszu preot militar (Viena) între soldații, cu cari a venit în atingere: 431— cor.*

Dela soldații reg. 64 (Viena) cu ajutorul d. Dr. David cad. 201-41.

Dela soldații reg. 31 (Brünn) cu ajutorul sergenților majori Ioan Șuteu (Bucuredea-grănoasă) și George Roșca (Blaj): 189-59. Și anume: Bartolomeiu Vijoli și Barbu Langa câte 10—; Ștefan T. Secetă 6—; Ioan Șuteu, George Roșca, Dumitru Popa, Ioan Mihai, George Grozav și Ioan Grancea câte 5—; Filimon Bogdan 4—; George Vulcu 3—; Gh. Dănilă 2-80; Mih. Grecu, Gh. Sărbu, Gh. Cloca, Mat. Comșa, Gh. Grecu, Io. Băgăcian, Ios. Stăicu, Vas. Fleșer, Ach. Bela, Petru Hința, Andr. Dragota, Nic. Muntean și Val. Tătar câte 2—; apoi alți 243 de soldați restul de 91-79.

Dela soldații aflați la Bergungsgüter-Sammelst. (Viena) prin d. George Muntean inv. (Lissa-Cârța): 32—. Și anume: Gh. Muntean învățător 5-50; George Nistor 5-30; Inocențiu Pruna 4-50; D. Valea, Iz. Ijac, P. Dindeal, Io. Suci, A. George, L. Bercian, P. Vasioni, L. Suci și Io. Tigu câte 1—; apoi alți 22 soldați restul de 7-70.

N. N. 6—; N. N. 2—.

4. *Colecta pâr. Iosif Șerban între credincioșii săi din Galtiu: 425-50 cor.*

Iosif Șerban paroh 60—; Familia Iacob Mirza și familia Alimpe Barb câte 50—; Culița Popa și Maria Mirza l. Partenie câte 20—; Florian Mirza cu Maria 15—; Emilian Breaz, Maria Breaz, Giurca Holtiș cu Anica, Ambrosie Barb și Ioana, Alexă Curta, Anica Curta și Carolina Mirza l. Nic. câte 10—; Anica Barb și George Barb câte 8—; Ioan Barb 6—; Carolina Căpușean, Ileana Mesaroș, Martin Mirza, Nechifor Barb, Maria Mirza l. Nic., Paraschia Voica, Raveca Mirza, Paraschia Cergidean și Floare Holtiș câte 5—; Vasile Mirza, Chirilă Polhac, Anica Mirza, Culița Voica, Mărian Giurca, Domnica Crișan, Maria Mirza, Anica Mirza l. Onu și Petru Silveșan câte 4—; Sav. Barb, An. Barb, Ver. Mirza, Lina Mirza, Ma. Trifan, Tod. Crișan, Ana Polhac, Alexe Barb, Ma. Conțan, Aur. Barb, Pachio Popa, Ștef. Sălăgian, An. Barb, Csabai Ant. și Ana Giurca câte 2—; apoi alți 7 credincioși restul de 3-50.

5. *Colecta pâr. Mihailu P. Ciurdariu între credincioșii săi din Szamosdob (dieceza de Oradea-mare): 224— cor.*

Biserica rom. gr.-cat. și contribuirea pe disc a credincioșilor 153-48; Vasile Ziman 20—; Gheorghe Costin 10—; Vasile Turți, Toma Turți, Andreiu Nagy, Soția lui Florea Riț, Teodor Olăh, soția lui Io. Costin și soția l. Vas. Maxim câte 2—; apoi alți 36 credincioși restul de 26-42.

Sumarea colectelor:

Colecta 1:	K. 1,862 20
„ 2:	„ 1,020—
„ 3:	„ 431—
„ 4:	„ 425—
„ 5:	„ 224—

Laolaltă K. 3,962-20

Suma din Nr. 46 „ 196,814-91

Suma totală K. 200,777-11

Contribuirile pentru orfelinatul din Blaj, rugăm să se trimită: *Administrației centrale capitulare Balázsfalva—Blaj.* Cvi-tarea ofertelor o face comitetul executiv în organele de publicitate.

Războiul european.

În mersul războiului evenimente de remarcate, cari să însemne un nou punct în continuarea luptelor decisive, nu au avut loc. Lupte de remarcate s'au dat în special pe frontul din Caucaz. Armatele engleze, cari au fost alungate din pozițiile dela culmea Kope, au încercat de cinci ori să le re-ocupe. Atacurile lor violente au fost respinse. Artileria turcească a făcut mari ravagii în coloanele engleze, cari băteau în retragere. Asupra peninsulei Galipoli au planat două aeroplane inimice, cari la apărerea avioanelor turcești și-au luat cursul spre Tenedos.

În apus trupele germane au pătruns și explodat pozițiile engleze din pădurea Ploegestert. Francezii au dat din nou atacuri contra culmei 304. Atacurile lor date cu granate de mână, au fost respinse total.

Pe platoul Doberdo a eșuat un atac italian.

Starea generală pe celelalte fronturi e tot cea veche.

Ultima lămurire.

Din mai multe cauze abia acum pot răspunde celor publicate în numărul 38—9 ai „Unirii” sub titlul „O lămurire neclarificată” („din cercuri învățătoresci”).

Răspunsul meu și acum e acela, că din partea nimănui nu s'a intenționat o acuză nedreaptă, o vătămare a tagmei învățătoresci ca atari. Că apoi sunt neajunsuri cu privire la purtarea unor învățători ori ba? iară e altă chestie. În lucrarea mea s'a relevat: neglijarea, în școlile noastre, a cantului, ca mijloc de educație religioasă. Aceasta o recunosc și cercurile învățătoresci. Singur cu privire la constatarea cauzelor ar fi poate diverziune de păreri.

Am relevat apoi, vorbind despre daturințele și sublimitatea statului învățătoresc (un pasaj, pe care nu trebuia să-l ocolească d. t. ș.) faptul, că azi mulți învățători vedem necredincioși, atești, socialiști, aderenți ai francmasonilor, nihilști chiar! Aici trebuia să observe oricine, că s'a vorbit despre învățători în general, nu în special de învățătorimea gr.-cat. română. Iar cine zice că „noi”, adică învățătorimea din chestie, „abia dacă le-am auzit de numele sectelor: francmasonerie etc., acela sau are un cerc de idei tare restrâns și deci n'are dreptul să păsească în publicitate (ceea ce nu presupun de d. t. ș.), sau: ignorează, ceea ce ar trebui să știe. Căci cine știe, câtă silință își dau logele francmasonerie din țară pentru cucerirea învățătorilor, pentru cari au deosebite premii din cari se împărtășesc și învățătorii români (pot servi cu date); cine nu știe că avem învățători români al căror „Leibjournal” e „Világ”; cine nu știe de puternica organizație a învățătorilor liber-cugetători; al cărei organ cu titlu expresiv e „Uj korszak” și care iarăși nu e necunoscut între învățătorii noștri, ba se zicea (eu nu știu, căci n'am studiat expres această afacere), că ar fi fost și la noi o atare încercare („Gazeta Învățătorilor”). Poate nu e adevărat, dar că de fapt, ce spirit religios și apostolesc stăpânește o parte a învățătorilor noștri, aceea mai bine o știu preoții, protopopii și venerații dignitari bisericești cetitori ai „Unirii” și ai „Planurilor” mele. Să lăsăm deci în judecata lor competentă (cum și în grija actelor oficiale cauzele singuratiche mai grave), tot ce am spus eu, și dacă se va afla că prin ceva am exagerat și am comis nedreptate, voi fi tare bucuros a-mi cere scuzele, căci mai mic rău e dacă sunt adevărate triste constatări, cari nu eu le-am făcut pentru întâia dată.

Dr. N. Brînzeu.

Informațiuni.

Ministrul de culte și instrucție publică a asignat la Ordinariatul nostru suma de 275 188 cor. ca întregire congrua pentru semestrul prim al anului 1916.

Pentru împrumutul de războiu. Semnările pentru împrumut continuă cu succes și în cercurile românești, — preoțești — astfel toate consistențele noastre au dat circulare călduroase îndemnând preoțimea

și poporul să-și plaseze banii la împrumutul de războiu. Capi bisericești dignitari noștri subscriu cu sume mari, așa Ilustritatea Sa Dr. D. Radu 50.000, dar și preoțimea, după cum suntem informați, subscrie sume frumoase, așa un preot dela sate vicariatul Silvaniei, dieceza Gherlei a scris 16900 cor. Subscrierile continuă.

Pentru atelierul de ornate bisericești din Blaj. Primim următoarele: În numele reuniunii femeilor române din Pata, exprim sincere mulțumiri Clarissimului Domn Dr. Victor Macaveiu prof., conducătorul atelierului de ornate bisericești, pentru admirabilele servicii bisericești, pregătite sau parte procurate la rugarea reuniunii noastre. Mai ales de toată frumusețea ornatul preoțesc lucrat în cel mai desăvârșit stil oriental. Potirul, discul, cutia, pentru s. euharistie a botezătorilor ș. a. sunt asemenea foarte drăguțe. Cât privește prețul acestor obiecte e foarte moderat.

Pentru „Reuniunea femeilor române” din Pata
Adolfina Hodárnău
prezidentă.

Serata literară, aranjată de reuniunea femeilor din loc, și-a ținut cursul după sf. Paști, Duminecă 14 crt. A asistat public destul de însemnat, studenți gimnaziali și elevele școlii civile. Dl profesor Gajia ne-a făcut cunoaștere, în trăsături generale, originea noastră românească. Expunerile istorice, bazate pe scrieri și documente seci, deși nu formează, în mare, studiu de distracție, profesorului Gajia i-a succes prin expunerea, ținută cu sentimente românești, să câștige atenția și aplauzurile celor prezenți.

Elevele Malva Nistor și Augusta Pop au cântat, cu acompaniament de pian executat de eleva Mărioara Domșa, „Mai am un singur dor”. Glasul argințiu al acestor eleve, în acorduri line, armonioase, ne-a făcut să pătrundem întreg sentimentul ce se desprinde din poezia lui Eminescu.

Așteptam ca seratele să fie împreunate cu declamări comice. Dorința ni-s'a împlinit când elevul Maier Sabin ne-a declamat, cu multă artă comică, poezia lui Coșbuc „Un cântec barbar”, deși aceasta nu aparține acestui domeniu.

Seratele, după informațiile avute, își vor urma cursul. Pentru orientarea publicului ar fi de dorit să se deie invitațiile de lipsă, ca să poată participa, de cu vreme, cât mai mulți.

Adunarea generală a „Albinei”. În 13 Maiu s'a ținut a 43-a adunare generală a „Albinei” din Sibiu în sala justivă a Muzeului „Asociațiunii”. La adunare au participat 100 acționari, reprezentând 12,218 acții cu 1660 voturi. Adunarea a fost prezidată de Dr. Eusebiu Roșca rector seminarial în Sibiu. S'a constatat, că profitul net pe anul 1915 a fost 471,114.75 cor. care s'a împărțit astfel:

Semnați pentru împrumutul de războiu.

1. Dividendă și supradividendă K. 360,000—
2. Tantiemă statutară membrilor direcțiunii, comitetului de supraveghiere și funcționarilor institutului 44,489.52
3. Remunerațiune funcționarilor fără drept la tantiemă și servitorilor 5,000—
4. Pentru scopuri culturale și de binefacere 35,000—
5. Fondului general de rezervă „ 16,625.20
6. Fondului de pens. al funcționarilor 10,000—

Dividenda anului 1915 s'a fixat astfel cu 6% de cupon, plătită imediat după adunarea generală.

Prin dotațiunile de sus: Fondul general de rezervă s'a urcat la K. 1.216,625.20 iar Fondul de penziune la K. 927,511.—

După primirea propunerii direcțiunii, referitoare la distribuirea sumei, destinate pentru scopuri culturale și de binefacere și fixarea prețului marcelor de prezență cu K. 10, ca și în trecut, a urmat alegerea a 6 membrii în direcțiune la locurile vacante și în locul celor eșiți după ordinea vechimei

Au fost aleși:

Domnii Dr. Nic. Comșa, George Dima și George Pop de Băsești, cu mandat pe 5 ani; Domnul Dr. Ioan Mihu, cu mandat pe 4 ani; Dl Dr. Ilie Beu, cu mandat pe un an.

Cu acestea adunarea generală s'a încheiat.

Necrolog. † Augustin Cosma, Vice-protopop onorar și paroh gr. cat. al Feurdului, după scurte și grele suferințe, împărțit cu ss. taine a reposat în Domnul, în Cluj, la 5 Maiu n. 1916, la orele 3 $\frac{1}{2}$ d. a. în anul 62 al vieții, 38 al fericitei sale căsătorii și preoții.

Ceremonialul prohodului s'a celebrat după ritul bisericești rom. gr. cat. în 7 Maiu n. a. c. la orele 3 d. a. în capela cimiterului comun din Cluj, de unde scumpul răposat s'a așezat spre vecinică odihnă, întru nădejdea învierii, în același cimiter.

Odihnească în pace!

Proprietar, editor și Redactor responsabil:
Ioan Suciu.

☛ Cafea fină!! ☛

(Aflând puțină cafea, în decurs de 2 luni voi fi constrâns a sista expedițiunile). Recomand a vă providea de timpuriu, căci sosește cu întârziere.

Pe luna Maiu:

No. 9	Cafea Cuba bună	1 Kg.	12—	K.
> 12	> Cuba foarte fină	1 Kg.	12.50	>
> 16	> specialitate	1 Kg.	13—	>
> 106	> Mixt. >Victoria<	1 Kg.	13—	>
	1 Kg. Tea rusească	20 Cor.	(între Cafea se poate trimite și $\frac{1}{8}$ kgr.)	

5 Kg. se expediază francat și vămuit prin rambursă postală.

NB. Ca să fie cruțat de corespondență multă amintesc, că alte mărfuri la nici un caz nu pot trimite; deci nici zahăr sau Franck etc. căci nu se află.

În lipsa de Franck, să se folosească orz prăjit (Kneipp) căci e foarte corespunzător.

Cu toată stima se roagă de sprijin

F. A. DEGAN
comerciant de Cafea și Tea
în Fiume (Postașok 163).